

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Podstawy konserwacji zabytków archeologicznych, PG_00168087						
Kierunek studiów	Archeologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	3		Liczba punktów ECTS		4.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Archeologii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Arkadiusz Koperkiewicz				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	0.0	30.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		70.0	102
Cel przedmiotu	Zapoznanie studenta z podstawowymi problemami konserwacji zabytków archeologicznych, przekazanie podstawowej wiedzy teoretycznej z zakresu konserwacji zabytków, zapoznanie z przeglądem metod i środków stosowanych w archeologii polowej i pracowniach konserwacji, praktyczna umiejętność wykonania niezbędnych czynności z zakresu wstępnego zabezpieczania w trakcie prowadzenia badań terenowych.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ARCHMU2_U07] Potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować wiodącą rolę	Potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować wiodącą rolę	[SU6] demonstracja umiejętności praktycznych [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ARCHMU2_W05] Ma pogłębioną wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie krytyki, analizę i interpretację różnorodnych źródeł w badaniach archeologicznych	Ma pogłębioną wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie krytyki, analizę i interpretację różnorodnych źródeł w badaniach archeologicznych oraz zastosowanie właściwych metod i środków konserwacji zabytków archeologicznych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport [SW5] realizacja zadania problemowego
	[ARCHMU2_K01] Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/raport [SK5] realizacja zadania problemowego [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ARCHMU2_U01] Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę- formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy teoretyczne i praktyczne poprzez: - właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy i prezentacji tych informacji, - dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, - przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę- formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy teoretyczne i praktyczne związane z konserwacją zabytków archeologicznych poprzez: - właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy i prezentacji tych informacji, - dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi zarówno podczas prac w terenie, jak i w pracowni konserwacji - przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi konserwacji zabytków archeologicznych	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU5] realizacja zadania problemowego [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
Treści przedmiotu	A. Problematyka wykładu Przedstawienie podstawowych zagadnień dotyczących charakterystyki podstawowych kategorii materiałów i zabytków archeologicznych, czynników niszczących i mechanizmów destrukcji, podstawowych metod zabezpieczenia zabytków: 1. Wprowadzeni do konserwacji zabytków archeologicznych i ogólne zasady postępowania z zabytkiem in situ 2. Zabezpieczanie i konserwacja zabytków ceramicznych 3. Zabezpieczanie i konserwacja zabytków wykonanych z bursztynu 4. Zabezpieczanie i konserwacja zabytków wykonanych ze szkła 5. Zabezpieczanie i konserwacja zabytków wykonanych z surowców organicznych (tkaniny, skóra, kości) 6. Zabezpieczanie i konserwacja zabytków wykonanych z drewna 7. Zabezpieczanie i konserwacja zabytków wykonanych z metali kolorowych 8. Zabezpieczanie i konserwacja zabytków wykonanych z żelaza 9. Problemy konserwacji relikwii architektury na stanowisku archeologicznym 10. Sposoby przechowywania i ekspozycji zabytków oraz zasady urządzenia pracowni konserwacji		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Podstawowe wiadomości z zakresu archeologii. Wiadomości ogólne z chemii z zakresu szkoły średniej. Wiadomości z zakresu szeroko pojętej kultury materialnej, umiejętność identyfikacji materiałowej zabytków, podstawowe informacje z zakresu chemii.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	egzamin praktyczny z raportem powykonawczym	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Babiński L. (red.)
		1999 <i>Drewno archeologiczne. Badania i konserwacja.</i> Sympozjum Biskupin – Wenecja, 22-24 czerwca 1999, Biskupin. Dowman E.A., 1970 <i>Conservation in Field Archaeolgy</i>, London. Kieferling G. 2003 Kilka uwag konserwacji zabytków ceramicznych, MA XXXIV, s. 171-175. Kieferling G. 2006 Konserwacja żelaznych zabytków archeologicznych, MA, XXXVI, s. 245-250. Kobyliński Z. (red.) 1998 Pierwsza pomoc dla zabytków archeologicznych, Warszawa. Kwiatkowska K. 2002 <i>Wybrane metody konserwacji bursztynu</i>, IX Seminarium – Amberif 2002. Bursztyn w sztuce i przetwórstwie współczesnym. Konserwacja zabytków z bursztynu, Gdańsk – Warszawa, s. 18-21. Krause J. 1979 <i>Badania nad usuwaniem produktów korozji z powierzchni zabytkowych obiektów żelaznych</i>, Biblioteka Muzealnictwa i Ochrony Zabytków, ser. B, nr 57, Warszawa. Kołyшко M. 2012 Konserwacja monet i medali, Warszawa Krause J. 1989 Zastosowanie taniny do stabilizacji procesów korozyjnych w zabytkowych obiektach żelaznych o minimalnym stopniu zachowania rdzenia metalicznego, część 1, AUNC, Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo XIV, Nauki Humanistyczno-Społeczne, z.189, 1989, s.143 -164. Sękowski J., 2008 Konserwacja broni białej, Warszawa. Sękowscy A. i S.

		1986 ABC klejów i klejenia, I. W. Nasza Księgarnia", Warszawa. Strobin J, 2011 Konserwacja i wykonanie repliki naszyjnika, [w:] Srebrny naszyjnik z katorgami i krzyżową zawieszka z Dziekanowic, red. Wrzesiński J, Wyrwa A, Dziekanowice-Lednica, s. 139-181 Ślesiński W., 1995 <i>Konserwacja zabytków sztuki, t. 3, Rzemiosło Artystyczne</i>, Warszawa. Tajchman J., 2005 <i>Konserwacja ruin historycznych. Uwagi o metodzie</i>, Ochrona Zabytków nr 4, s. 27-46. Tomaszewska - Szewczyk A. 2011 Konserwacja metali, Profilaktyka, [w:] Zabytki kamienne i metalowe, ich niszczenie i konserwacja profilaktyczna, red. W. Domasłowski, Toruń.
--	--	---

	Uzupełniająca lista lektur	Biborski M., 1999 <i>Konserwacja skarbu monet rzymskich z Nietuliska Małego, gm. Kunów, woj. Kieleckie</i>. [w:] <i>Notae numismaticae. Zapiski numizmatyczne</i>, T.III/IV, Kraków, 1999, pp. 205 Drążkowska A., Grupa M., 1996 <i>Uwagi o konserwacji przedmiotów znalezionych w grobach oficerów polskich w Katyniu i Charkowie</i> [w:] <i>Zbrodnia nie ukarana. Katyń-Twer-Charków</i>, s. 78-91, Warszawa. Kołyško M. 2012 <i>Konserwacja monet i medali</i>, Warszawa Krause J. 1989 <i>Zastosowanie taniny do stabilizacji procesów korozyjnych w zabytkowych obiektach żelaznych o minimalnym stopniu zachowania rdzenia metalicznego, część 1</i>, AUNC, <i>Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo XIV</i>, Nauki Humanistyczno-Społeczne, z.189, 1989, s.143-164. 1995 <i>Sarkofagi cynowe. Problematyka technologiczna, warsztatowa i konserwatorska</i>, Toruń. Safarzyński S., Weker W., 2010 <i>Wprowadzenie do sztuki konserwacji metalu</i>, Warszawa. Vadrickienė L.; 2002 <i>Konserwacja zabytków archeologicznych pochodzących z kompleksu stanowisk w Kernavė</i> [w:] <i>Kernavė – litewska Troja</i>. Katalog wystawy ze zbiorów Państwowego Muzeum-Rezeratu Archeologii i Historii w Kernave, Litwa, Warszawa, s. 79-92. Watkinson D.E, Neal V., 1998 <i>First aid for finds</i>, London.
	Adresy eZasobów	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1/ Ceramika archeologiczna 2/ Szkło archeologiczne 3/ Bursztyn 4/ Skóry archeologiczne 5/ Tkaniny archeologiczne 6/ Drewno archeologiczne 7/ Metale 8/ Relikty architektury w trakcie badań archeologicznych 9/ Pojęcia, materiały/zastosowanie Co to jest ceramika ? Co odpowiada za obniżenie temperatury wytopu szkła? Jakie są dwa główne czynniki niszczące bursztyn ? Skóry archeologiczne - czynniki destrukcji i objawy - zabiegi profilaktyczne i konserwatorskie Jak postępować z tkaniną wydobytą z ziemi ? Co to jest mokre drewno archeologiczne i czym się różni od zwykłego drewna zmoczonego na deszczu ? Co to jest szereg napięciowy metali ? Przyczyny zniszczeń murów ceglanych ? Jaka jest ogólna i najważniejsza zasada spajania, klejenia, impregnowania zabytków ?
	Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.